

TOSSA PLANA DE LLES (o Pic de la Portelleta)

Des del Cap del Rec pel Pla de les Someres

Distància	5,8 km (anada)
Desnivell acumulat	1016 m
Nivell de dificultat	moderat
Data	8 de desembre de 2008
Cartografia	Ed. Alpina: Andorra (1:40000) Tossa Plana-hivernal (1:25000)
Punts per a GPS	http://ca.wikiloc.com/wikiloc/view.do?id=254980

La Tossa Plana de Lles (o Pic de la Portelleta) forma part del cordal entre La Cerdanya i Andorra. Amb els seus 2.916 metres és la segona més alta de la Cerdanya (Carlit 2.921, Puigpedrós 2.914 i Puigmal d'Err 2.910); i la tercera d'Andorra (Comapedrosa 2.939, Roca Entravessada 2.927, de l'Estanyó 2.915). S'hi pot accedir per llevant, des de la Vall de la Llosa o per ponent, per la del riu Madriu, però son itineraris llargs i a l'hivern, segons l'estat de la neu, exposats. El més fàcil es fer-ho per

migdia, des del Cap del Rec.

Per aquest vessant, és una excursió fàcil tot i que cal tenir en compte el desnivell de més de 1.000 metres, progressant per una llarga i ampla pala de moderat però constant pendent. Això fa que, pel nostre gust, a l'estiu resulti una ruta monòtona, però amb neu millora força. Malgrat que, per la seva orientació, la neu no sempre hi és generosa.

En qualsevol cas la panoràmica que s'albira des de l'ampli i planer cim (d'aquí deu venir-li el nom) és superb. Tal com diu Manel Figuera, autor de nombroses guies, llibres i ressenyes de les muntanyes cerdanes «A llevant la vista s' allarga per la Cerdanya i el Conflent fins al massís del Canigó, però a ponent ho fa per tot Andorra, la Pica d' Estats, les muntanyes del Pallars, la Maladeta i el massís de Neuviélha i el pic del Mieidia de Bigòrra». És molt visitada pels excursionistes, tant amb raquetes com amb esquís.

Itinerari

A Martinet enfilem la carretera que mena a Lles i, més amunt, a l'estació d'esquí nòrdic i refugi de Cap del Rec, on aparcuem el vehicle. Hi ha habilitada una pista per a raquetes de neu que farem servir. Si hi ha prou neu com per que el circuit sigui obert, cal passar per la guixeta.

Cap del Rec (1.953 m) prenem el corriol habilitat per a circuit per raquetes i que comença al costat mateix dels edificis de serveis, marxant en direcció a mestral (nord oest) amb suau pendent per entremig del bosc de pi negre. El camí és ben fressat, net de malesa i brancam. Senyalitzat amb estaques metàl·liques i rètols a les cruïlles. No ofereix cap problema seguir-lo fins i tot amb neu abundant (1). Rebutgem a mà dreta un sender cap a l'estany de l'Orri. Més endavant atenyem i seguim durant pocs metres una pista de l'estació d'esquí (procurant no malmetre'n les traces) i l'abandonem per enfilar-nos a mà dreta per un corriol evident. Ben aviat nova cruïlla on travessem una segona pista. Seguim per camí en general planer, amb alguna excepció, es succeeixen suaus pujades i baixades per dins el

bosc fins que n'albirem la sortida, a l'alçada del torrent de la Cot. El resseguim a mà dreta i abastem el refugi del Pradell, situat -tal com indica el seu nom- al cap de munt d'un prat (2.112 m 50').

Per sobre el refugi transcorre la pista del Cap del Rec a les Pollineres. Hi trobem rètols indicadors diversos i el que ens assenyala el camí per pujar a la Tossa (dóna un horari estimat de 3h per fer-ho). Oberta al trànsit fora de la temporada de neu, mentre l'estació roman oberta, la pista és habilitada per a l'esquí. Procurant no malmetre les traces la creuem i comencem a enfilarnos primer vers mestral (no) i aviat girarem a gregal (ne). Ja no deixarem aquesta direcció fins al cim. El camí és fressat però si la neu el cobreix, les fites i alguns senyals de pintura(2) ens ajudaran a seguir-lo. Pineda esclarissada i pendent entre moderat i fort fins que sortim del bosc on s'obre, en la direcció de la marxa, el Pla de les Someres (2.300 m. 1h 30').

A partir d'aquí ja trobem neu més consistent i el mantell continu, tot i que no ens calen les raquetes (que farem servir a la baixada). En aquest punt hi ha una cabana de pedra en mal estat. Podem optar per enfilarnos pel llom on hi ha la cabana i seguir-lo (camí habitual) o progressar per entremig del pla. En qualsevol cas planerament en direcció a la base de la pala on el pendent s'endureix, sense passar de moderat. Progressem per la pala, guiats per algunes fites, fins abastar un primer replà (2.570 m, 2h 25').

Aquest primer replà es troba a l'alçada de les Canals de l'Orri, que destaquen rocalloses a mà dreta. Per l'esquerra fa un petit turó des don podem albirar perfectament el Clot de Setut i els cims que l'envolten: el Tossal Bovinar, el Pic de Coma Extremera (més amagat) i el Pic de Setut. Veiem davallar un grup en aquella direcció, procedent de la Tossa. Però el cim encara no el tenim visible. La carena que albirem més amunt, no és sinó un altre replà que ens cal assolir abans de la pujada final.

Sempre amb moderat però constant pendent, abastem el segon replà (2h 50') i ja podem albirar la carena, malgrat que el cim pròpiament no el distingirem fins que siguem ben bé a tocar. Coronat per una fita i el llibre de firmes, és un monticle pedregós que apanes sobresurt de la llarga i planera carena. (2.916 m, 3h 40').

Bona perspectiva de ponent a sol ixent. A migdia però la boira cobreix totalment la Cerdanya i el Berguedà. A dures penes en sobresurt el Cadí. Intervalls de boira ens envaeixen de tant en tant obligant a abrigar-nos. Tot i que el dia ha estat calorós i pujant hem tingut força calor. La boira queda retinguda en aquest cordal entre la Serra de Sirvent (no podem albirar ni el Perafita ni el Monturull...) i la Tossa, sense progressar més al nord. Però aconseguim escolar-se per la Vall de la Llosa i els Pics d'Envalira, el Montmalús i també parcialment els de Pessons, hi queden embolcallats.

La vall de Perafita-Madriu-Claror s'estén als nostres peus en direcció a mestral. Més enllà ens consta distingir entre la gran munió de cimals. Ens sembla destacar el de Font Blanca, l'Estanyó i la Serrera. Vers el nord, entre la neu, descobrim l'Estany Forcat i sobretot els de l'Illa. En aquella direcció a l'horitzó hi destaquem l'Alt del Griu, el Pic d'Ensagents i el de Pessons. Vers sol ixent, sobresurten com illots entremig d'un mar de boira, la Muga, el Puigpedrós i tal vegada el Bony del Manyer.

Gaudim bona estona de l'espectacle i emprenem la davallada, caçant-nos les raquetes per fer més via. Poc abans de la cabana enrunada, la boira ja es fa mestressa del paratge i ens acompanyarà la resta del camí. Aquí tornem a penjar les raquetes a la motxilla. Amb una aturada al refugi del Pradell per fer un mos, a 1h 10' del cim, retornem al Cap del Rec, havent desfet el camí de l'anada.

(1) A banda dels elements de senyalització descrits (rètols i estaques) trobem senyalització pintada a arbres i pedres: quadrats grocs amb un número en negre, identificatiu del sender. 18 pel del Cap del Rec al Pradell; 19 pel del Pradell a la Tossa. Al Cap del Rec hi ha un mapa amb els diferents senders de la zona. Però aquesta senyalització, a banda d'heterodoxa, és en general poc acurada. No ha de preocupar-nos dons, com dèiem, el camí és ben fressat i les cruïlles senyalitzades. Del Pradell a la Tossa les fites i la ruta evident, seran la millor guia.